

تاوانه‌کانی باندەکه‌ی "شیخ زانا"، جەخت لەسەر پێویستی هااتنەمەیدان بۆ

هەڵپێچانی ئیسلامی سیاسی و سیاسەتی دەستگیرۆیی کردنی دەکاتەوه.

ئەمرۆژانە دەزگاکانی راگەیانندی پارتي سەرقالی ئاشکراکردنی تاوانە درندانه‌کانی گروپێکی تیرۆریستی ئیسلامین بەناوی (گروپی شیخ زانا). ئەوەی لەم پەيوەندەدا دەخریتە بەرچاوی خەلك زنجیره تاوانیکی مافیایی و درندانه‌یه كه وه‌كو هەزاران كاركردی دیکه، وه‌حشیگه‌ری و خوینخۆری و قین لەدلی ئیسلام و ئیسلامی سیاسی له ئینسانیهت نیشاندەدات. ئینسان كه گوێ بۆ ئیعتراقاتی ئەم جروجانە‌وه‌ره ئیسلامیانە دەگریت موچورك به له‌شیدا دیت. چەندین ئینسانی بیتاوان دواى فراندن و دەستدریژی سیکسی، سەریان لە‌لاشیان جیاده‌کریته‌وه و له‌قه‌سابخانه‌یه‌کی نیهینیدا پارچه‌پارچه‌ ده‌کرین و پاشان له‌نیو کوچه‌و کولان و مه‌یدانی شاردا ده‌خرینه‌ ژیر گله‌وه. ئەمه ئەوپه‌ری درنده‌ییه كه ئیسلامی سیاسی به‌رامبه‌ر ئینسانیهت ئەنجامی دەدات. نمونه‌کانی ئەم تاوانانه‌ش به‌یه‌ی پیره‌وی "ئهمیری گروپ"، له‌پروقه‌یه‌کی ئیسلامی‌دا ده‌ستیان بۆ‌پراوه، تاوه‌كو ئەنجام‌ده‌رانی بتوانن له‌پیناو خودا و دامه‌زاندنی حوکمی شەریعه‌ت و ده‌سه‌لاتی ئیسلامی له‌سەر زه‌وی، لاوانیک له‌سەر لاقه‌کردن و دەستدریژی سیکسی و سه‌ربیرین و پارچه‌ پارچه‌ کردنی به‌شەر باره‌یه‌ین. ئەمه نیشاندەری ئەوه‌یه كه له‌ دنیاى هاوچه‌رخدا به‌پا‌کردنی ده‌سه‌لاتی ئیسلام پێویستی به‌وه هیه‌یه له‌ ئینسان درنده‌ دروست بکات، تا له‌ پیناو راپه‌راندنی "واجبه‌کانی ئیسلام" دا له‌هیچ تاوانیک ده‌ست نه‌پاریزن و سل نه‌که‌نه‌وه و هه‌رچی پره‌نسیپ و وێژدان و شعوری ئینسانی هیه‌یه بیدۆرین.

به‌راستی کاره‌ساتیکی راجله‌کینه‌ر و جیگای تیرامانی گه‌ره‌وی خه‌لكی کوردستانه. ئەو زنجیره تاوانه سامناکانه‌ی له‌ ئیعتراقاتی ئەم باندەدا باس کراون رق و تووره‌یی خه‌لكی کوردستانی به‌رامبه‌ر کارنامه‌ی ره‌ش و ئینسان کوژی ده‌سته‌و تا‌قمه ئیسلامیه‌کان به‌وپه‌ری خۆی گه‌یاندوه. به‌لام پرسبار ئەوه‌یه كه تاوانه‌کانی "گروپی شیخ زانا" ده‌رخه‌ری کام واقعه‌تی سیاسیه؟ هۆی چی‌یه لاوانی کوردستان له‌ دووسه‌ره‌وه ده‌بنه‌ قوربانی ئەم مافیایی ئینسان کوژی‌یه؟ خه‌لكی کوردستان ده‌بی چی‌بکه‌ن تا ئیستا وداهاتووی خۆیان له‌م به‌لاو تاوانه‌ دزیو نائینسانیانە پاکبکه‌نه‌وه و چیت‌ ریگا نه‌ده‌ن ئەم تاوانکاریانە بیه‌ت گۆشه‌یه‌ك له‌ میژووی ژبانی كۆمه‌لگه‌یان؟

ئەم باندە و تاوانه سامناکەکانیان به‌شیک جیانه‌کراوه‌یه له‌ بزوتنه‌وه‌ی ئیسلامی سیاسی، حه‌لقه‌یه‌کی دیکه‌یه له‌و زنجیره تاوانه‌ زۆرزه‌به‌ندانە‌ی كه له‌ 15 سالی رابردوودا باندو تا‌قمه‌ جو‌راو‌جو‌ره ئیسلامیه‌کان ئەنجامیانداوه، ئەم تاوانکاریه له‌ ماهیه‌تی ئەم بزوتنه‌وه‌یه‌وه ئەحکامه‌ کۆنه‌په‌رستانه‌و دژی ئینسانیه‌کانیه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتوه. قه‌سابخانه‌کانی جه‌زائیر وکوشتارگا‌کانی نیو شه‌قامه‌کانی ته‌له‌بیب و که‌شمیر وکه‌راچی، تا به‌رده‌بارانکردنی ژنان و زینده‌به‌چالکردن و کوشت و بڕینه‌کانی ژیر سایه‌ی جمهوری ئیسلامی له‌ئیران و سو‌دان، تا ته‌قینه‌وه و کاره‌ساته‌ خویناو‌یه‌کانی نیو پاص و میتووی پایته‌خته‌کانی ئیسپانیا و روسیا و له‌ندن، تا کوشتاریک که هه‌ر رۆژه له‌ شاره‌کانی عیراق ژبانی ده‌یان پیرو لا‌وو منال ده‌کاته‌ قوربانی، تا ته‌قینه‌وه‌کانی شاره‌کانی کوردستان و تاوانی وه‌حشیانه‌ی 23 سه‌پته‌مه‌به‌ر، هه‌موو نیشانی ده‌ده‌ن كه تیرۆر ره‌شه‌کوژی و خوینخۆری و پارچه‌ پارچه‌ کردنی ئینسان و مافیایی کردن خه‌سه‌له‌تیکی سه‌ره‌کی ئیسلامی سیاسیه‌ به‌ هه‌موو ره‌وت و باله‌کانیه‌وه. به‌لام ئەگه‌ر ئەم هه‌موو کوشتار و ئینسان کوژی‌یه و ئەم رووداوانه‌ی دنیاى ئەمرۆ هیشتا گومانیکیان لا‌ی که‌سانیک هیشته‌بیه‌وه، ئەوه کرده‌وه‌کانی ئەم باندە ئینسانکۆژه‌و 15 سال کارنامه‌ی ئیسلامی سیاسی له‌ کوردستان هیه‌چ گومانیک له‌سه‌ر ماهیه‌تی ئیسلامی سیاسی ناهیلیته‌وه‌وه هیه‌چ جیگایه‌کیش بۆ رووسی کردنی هیه‌چ تا‌قمیکی ئیسلامی به‌ ناوی "ئیسلامی دیموکراتخواز و تۆلرانس" "ئیسلامی ئاشتیخواز و میانه‌ره‌و" "ئیسلامی ره‌سه‌ن و ناره‌سه‌ن" ناهیلیته‌وه.

خه‌لكی نازادخو‌زای کوردستان شاهیدی ئەوه‌ن كه ره‌وته‌کانی ئیسلامی سیاسی له‌ کوردستان، له‌ بزوتنه‌وه‌ی ئیسلامیه‌وه تا كۆمه‌ل و ئەنسا‌ر ئیسلام و جند الاسلام، تا ده‌گات به‌ "میانه‌ره‌وه‌کانی" بابه‌تی یه‌كگرتووی ئیسلامی وئه‌وانی‌تر چ کارنامه‌یه‌کی ره‌شی ئینسان کوژی و تیرۆریستی‌و کونه‌په‌رستیان هیه‌یه له‌ پیناو سه‌پاندنی ئیسلام و ده‌سه‌لاتی ئیسلامیدا. تیرۆر کوشتنی سه‌دان که‌سی نازادخو‌زای عه‌لمانی و چه‌پ و ده‌رکردنی فتوای کوشتنی ده‌یان نوسه‌ر و رۆژنامه‌نوسی موخالف به‌باوه‌ری ئیسلامی، به‌ریخستنی حمله‌ی تیرۆر ره‌شه‌کوژی ژنان، ته‌قاندنه‌وه‌ی نارایشتگای ژنان و په‌لاماردانی سه‌یرانگا‌و سینه‌ما‌و شوینه‌کانی مه‌شروبه‌فروشی و هه‌رسیمایه‌کی مه‌ده‌نی شاره‌کان. که‌لك وه‌رگرتن له‌ برسیتی و بیده‌ره‌انی خه‌لك بۆ سه‌پاندنی حجاب به‌سه‌ر منالان و هه‌ره‌شه‌کردن له‌ لاوان و هواکیشان له‌ژنان و رژاندنی تیزاب به‌ده‌ست و قاچی ژبانی مه‌ده‌نی چۆشدا، تا ده‌گات به‌قۆرغکردنی ناوچه‌کانی هه‌لبجه‌و ته‌ویله‌و بیاره‌و کاره‌ساتی ناوایی خیلی حه‌مه و ته‌قینه‌وه‌کانی ئەم دویانه‌ی شاری هه‌ولیر. وده‌یانی‌تر به‌گشتی به‌لگه‌ی زۆرزه‌به‌ندن له‌سه‌ر ئەوه‌ی كه سه‌رجه‌م ره‌وته‌کانی ئیسلامی سیاسی له‌خولقاندنی تاوانه‌کانی تیرۆر تۆقاندن و فتواده‌رکردن و هه‌ره‌شه‌و ته‌قینه‌وه‌دا ده‌ستیان هیه‌یه و به‌شدارن. سه‌ره‌نجامیش له‌ نمونه‌ی باندەکه‌ی شیخ زانا و تاوانه‌کانیدا دریزه‌ی به‌خۆی‌داوه. خودی ئیعتراقاته‌کان ئاشکرای ده‌که‌ن كه هه‌ر تاوانیکی ئیسلامی به‌ ده‌ست هه‌ر تا‌قمیک ئەنجام‌درا، ژیره‌ژیره‌ له‌ هاوکاری و ئیمکانیاتی تا‌قمه‌کانی دیکه‌ش که‌لكی وه‌رگرتوه. ته‌نانه‌ت ئەو داها‌ت و ده‌سه‌لاته‌ی كه له‌لایه‌ن یه‌کی‌تی و پارته‌یه‌وه دراوه به‌ تا‌قمه ئیسلامیه‌کان بۆ ئەنجام‌دانی ئەو تاوانه‌ درندانه‌ که‌لكی لی وه‌رگیراوه.

به‌لام ئەمه‌ ته‌نها لایه‌کی ئەو واقعه‌ته‌یه كه كۆمه‌لگای کوردستانی نالوده‌کردوه به‌ ئیسلامی سیاسی و تیرۆریزه‌که‌ی، لایه‌نیک تری ئەوه‌ی كه ئەم ده‌سته‌و تا‌قمانه‌ ناوا ده‌توانن به‌ساده‌یی گه‌رای خۆیان بچینن وزه‌فه‌ر به‌لاوانی به‌ینن و تاوانه‌کانیان هه‌ر رۆژه رووبه‌رووی خه‌لكی کوردستان بکه‌نه‌وه، ئاکامی سیاسه‌تیکه‌ كه یه‌کی‌تی نیشتمانی وپارتي دیموکراتی کوردستان بۆه‌رزه‌وه‌ندی خۆیان، به‌دریزژی 15 سالی رابردو و له‌به‌رامبه‌ر ره‌وته ئیسلامیه‌کاندا گرتوویانه‌ته‌به‌ر. یه‌کی‌تی وپارتي 15 ساله له‌ چوارچیوه‌ی راگرتنی ده‌سه‌لات و بالانسی هیزدا ده‌ستی ئیسلامی سیاسیان گرتوه‌و داها‌تی زۆرزه‌به‌ندیان راژاندوه‌ته‌ جعبه‌ی تیرۆریستیانه‌وه‌وه له‌ ده‌سه‌لات شه‌ریکیان کردوون، 15 ساله ئەم ره‌وتانه به‌ ئیمکایه‌ت و داها‌ت و

دهسه لاتهى له يه كيتى و پارتیان و هرگرتوو تلیاکی ئیسلامی دهرخواردی کۆمه لگای کوردستان ددهن و دهست دهخه نه ناو ژبانی خه لکه وه و بیروهوشی لاوان و منالان نالوده دهکهن، 15 ساله میلیشیا تیرۆریسته کانی ئەم باندە خوینخۆراڤه به داهاتی کوردستان به خیوده کهن، 15 ساله له سایه ی سیاسه تی یه کیتی و پارتیدا مرگه وته کان کراون به بنکه ی تیرۆریستان و مهیدانی مهشوق و دهرسی تیرۆریستی و بلنگۆکانیش کراون به مینه بری پهخشانه وه ی فتواو بانگیشه ی تیرۆریزم. یه کیتی و پارتی له پیناو مهرام و سات و سه وداکانی خۆیاندا دهرگای کوردستانیان بۆ ئەم جروجانه وه راڤه کرده وه و هاوکاریان کردن تا چه کداربن و چه ک و تهقه مه نی زۆروزه به ندو بنکه و باره گاو دهرگای پهخشانه وه ی فتواو خورافات و مرگه وته کانیان خسته بهرده ستیان، بهم جوړهش کوردستان بوو به شوینی گهراهلخستنی تیرۆریستانی ئیسلامی. ئەم دوو حیزبه وه دهسه لاته کانیان له کیشمه کیشی نیوان ئیسلامی یه کان و حیزبی کۆمونیستی کریکاری و بهرە ی نازادی و سکولاریزمدا، به ناشکرا لایه نگریان له ئیسلامی سیاسی کرد، جلال تاله بانی بۆ دلنه وای ئیسلامیه کان بلاوکراوه ی بۆپیشه وه ی داخست، بارزانیش بۆ هه مان مه به ست بلاوکراوه ی یه کسانی داخست. تاله بانی له سه ر په رده هه لمالین له رووی تیرۆریزم و کۆنه په رستی ئیسلامی شکاتنامه ی له دژی حیزبی ئیمه تومارکردو هیرشی چه کدارانه ی کرده سه ر حیزبی ئیمه، ئەدهم بارزانیش به و بودجه یه ی له بارزانی وه ری دهگرت 200 هه زار دیناری به به یانی ره سمی و ناشکرا ته رخاڤه کرد بۆ کوشتنی ریبوار ئەحمەد، مه لا به شیر له سایه ی دهسه لاتی پارتیدا به ناشکرا فتوا ی کوشتنی هاوریان شاپور عبدالقادرو قابیل عادلی راگه یاندو ئیسیتاش خه ریکه هه مان کار به رامبه ر ساکار ئەحمەد دهکات و له پشتیوانی و ستایشی پارتی و بهرانیش به هره مه نده. ئەم دوو حیزبه به رده وام خۆلیان کرده ته چاو خه لکی کوردستان بۆ ئەوه ی ماهیه ت و کارنامه ی ره ش و تاوانکارانه ی ئیسلامی سیاسی نه بینن و به ناوی ئیسلامی ره سه ن و ئیسلامی ناره سه ن هه ر جاره ی پاساویان بۆ تیرۆریزمی تا قمیك هینا وه ته وه وه هه لیاندا وه له نه فره تی خه لک دوریان بخه نه وه. به ریان به ها ته مه یدانی له دژی ئیسلامی سیاسی گرت. سه رباری هه موو ئەمانه 15 ساله ئەم دوو حیزبه به زۆرو زه بری چه ک یاسا و نه ریتیته ئیسلامیه کانی به عسیان به سه ر خه لکی کوردستانه وه راگرتوه، دینیان کرده ته بنه مای قانون و ده ستوری ولات و بردویانه ته ناو مه نه جی خویندنه وه و لایه کی داهاتی کوردستان بۆ به رزکردنه وه ی مرگه وت و حسینیه و ئەوقاف و خورافات ی ئیسلامی خه رج دهکهن. به کورتی یه کیتی و پارتی به سیاسه تی چه وتی خۆیان کوردستانیان کرد به قوربانی و به ئیسلامی سیاسی نالوده یان کرد. بهم جوړهش ده یان باندی تیرۆریستی له وانه ش باندی (شیخ زانا) بۆ له خوینه له کیشانی کۆمه لگا سه ریان دهرهینا وه. به هه زاران به لگه یه کیتی و پارتی راسته وخۆ له م کاره ساتانه بهرپرسیارو خه تا بارن. تا وانه کانی ئەم باندە به و راده یه ی په رده له سه ر ماهیه ت و کارنامه ی ئیسلامی سیاسی هه لده مالی به هه مان راده ش په رده له سه ر سیاسه تی چه ت و کۆنه په رستانه ی یه کیتی و پارتی هه لده مالی و هیچ حه قانیه تیک بۆ دهسه لات و بزوتنه وه که یان ناهیلیته وه.

تا سیاسه تی چه وتی ده ستگێڕۆیی ئیسلامی سیاسی له ئارادا بیت، به گرتن و له به ین بردنی باندی (شیخ زانا) نه خه تا و بهرپرسیاریتی پارتی و یه کیتی ته واد ده بیت و نه هه ره شه ی ئیسلامی سیاسی له سه ر خه لک لاده چیت، ئەم سیاسه ته ده توانی ده یان باندی دیکه ی له م بابته به ره م بهینیه وه. ئیسلامی سیاسی و تیرۆریزم هه ر ئیستا هه ره شه یه کی خه ته رناکه له سه ر کۆمه لگای کوردستان و ژبان و چاره نویسی خه لکه که ی. به تاییه تی ئەو بارودۆخه ناهه موواره ی که له ئاکامی جهنگ و داگیرکاری ئەمیریکا دا بالی به سه ر عیراقد کیشا وه دیسانیش به هۆی سیاسه تی یه کتی و پارتیه وه کوردستانی پیوه گلینرا وه، ئەم خه ته ره ی هه رچی زیاتر کردوه. خه لکی کوردستان ده بی ناشکرا بوونی "گروه که ی شیخ زانا و" تا وانه کانی بکاته دهرفه تیک بۆ ها ته نه مه یدان له پیناو رامالینی یه کجاری ئیسلامی سیاسی و سیاسه تی یه کیتی و پارتی بۆ ده ستگێڕۆیی کردنیان. خه لکی کوردستان بۆ ئەوه ی له به لای ئیسلامی سیاسی و تیرۆریزم و تاوانی باندەکانی رزگاریان بیت ده بی به ریزی فراوان بۆ هه لپه یجانی ئیسلامی سیاسی و ده ستگۆتاکردنی ره وته کانی له سه ر ژبانی کۆمه لگا و به شکست کیشانی سیاسه تی ئەحزابی ناسیونالیستی کورد بینه مه یدانه وه و له ده وری ئەم خوا ستانه بزوتنه وه ی به هیزو سه رتاسه ری و سه ربه خۆیان به ریبخه ن:

- 1- جیا کردنه وه ی کوردستان له عیراق و دامه زاندنی ده وه لته یکی سه ره خۆوی غه یره قه ومی و غه یره دینی.
  - 2- جیا کردنه وه ی دین له ده وه لت و په روهرده و فیرکردن. هه لوه شانده وه ی هه موو ئەو یاسا و ریسایانه ی که له دینه وه سه رچاوه یان گرتوه. دارشتنی ده ستورو یاسایه کی سکولارو مه ده نی له سه ر بناغه ی جیایی دین له ده وه لت و بوواره کانی په روهرده و فیرکردن و سه لماندنی مافی ها ولاتی یه کسان و نازادی یه شه خسی و مه ده نی یه کان بۆ هه مووان.
  - 3- قه ده غه کردنی هه لسورانی سه رجه م ده سته و تا قمه تیرۆریسته ئیسلامیه کان و هه لپه یجانی هه موو دام و ده زگا و بنکه و هیزی چه کدارو مینه بره کانی فتوادان و پهخشانه وه ی بانگیشه ی تیرۆریستیان. داداگی کردنی هه موو ئەو لایه ن و که سانه ی له ئەنجامدان یان بانگه وازکردن بۆ کاری تیرۆریستی ده ستیان بووه.
  - 4- هه لوه شانده وه ی وه زاره تی ئەوقاف و ده زگا ده وه لته یه ئیسلامیه کان، برینی هه موو جوړه بودجه و هاوکاریه کی مالی ده وه لت به دامه زرا وه مه لبه ندو چالاکیه دینیانه کان.
- حیزبی کۆمونیستی کریکاری عیراق له ریزی پیشه وه ی خه بات بۆ به دی هینانی ئەم خوا ستانه و خه باتی خه لکی کوردستان بۆ هه لپه یجانی ئیسلامی سیاسی و تیرۆرو تاوانی باندەکانی تیده کو شیت. کۆیو نه وه له ده وری ئەم حیزبه و جو شدانی خه باتی جه ما وه ریمان تاکه زه مانه ت بۆ دورخسته وه ی خه ته ری تیرۆریزم و رزگاری کۆمه لگای کوردستان له ملۆزم و تا وانه کانی ئیسلامی سیاسی.

حیزبی کۆمونیستی کریکاری عیراق

2005/7/17